



**Силабус навчальної дисципліни
БЕЗПЕКА ПРАЦІ ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ
ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ**

підготовки магістрів

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 263 «Цивільна безпека»

(назва спеціальності)

освітньо-наукової програми «Охорона праці»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Варіативна
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут	Цивільної інженерії та екології
Кафедра	Безпеки життєдіяльності
Контакти кафедри	Кафедра каб. В1306 (тринадцятий поверх висотного корпусу) Email: life.safety@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Анатолій Серафимович Беліков, д.т.н., професор Рибалка Катерина Анатоліївна, к.т.н., доцент
Контакти викладачів	Email: belikov@pdaba.edu.ua Email: ryibalka.katerina@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/CT/K5/ROZKLAD.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/kaf.BZHD_Grafik-konsultatsij-vykladachiv_.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Майбутні фахівці зможуть забезпечувати безпеку працюючих при виконанні робіт підвищеної безпеки, застосуванні та експлуатації потенційно небезпечних виробництв та технологій, що є необхідною кваліфікаційною характеристикою фахівця з охорони праці.

	Години	Кредити	Семестр
			3
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30
лекції	22		22
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	8		8
Самостійна робота, у т.ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	14		14
підготовка до контрольних заходів	16		16
виконання курсового проєкту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30		30
підготовка до екзамену	-		-
Форма підсумкового контролю			залік

Мета вивчення дисципліни – надати майбутнім фахівцям знання з безпеки праці при виконанні робіт підвищеної небезпеки, реалізація яких на практиці сприятиме застосовувати сучасні методи та засоби щодо створення безпечних умов праці при виконанні робіт підвищеної небезпеки на підприємствах будівельної галузі.

Завдання вивчення дисципліни – засвоєння теоретичних основ і здобуття практичних навичок із розробки та впровадження в практику безпечних методів і технологій ведення робіт підвищеної небезпеки, що сприятиме попередженню аварій, нещасних випадків, профзахворювань і покращення умов праці на робочих місцях підприємств будівельної галузі.

Пререквізити дисципліни – «Основи охорони праці» освітнього ступеня «бакалавр» та «Охорона праці в будівельній галузі», «Промислова безпека», «Безпека праці при реконструкції будівель і споруд», «Безпека праці при експлуатації устаткування під тиском», «Безпека праці при експлуатації ліфтів та спецтехніки», «Безпека праці при виконанні вогневих робіт» освітнього ступеня «магістр».

Постреквізити дисципліни – «Виробнича практика», «Науково-дослідна практика», виконання кваліфікаційної роботи.

Компетентності (відповідно до освітньо-наукової програми «Охорона праці» СВО ПДАБА 263мн-2021):

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері цивільної безпеки.

Загальні компетентності: **ЗК 4** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: **ПК 2** Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності, в т. ч. в умовах з ліквідації наслідків бойових дій та відновлення об'єктів будівництва. **ПК 7** Здатність організувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами, аналізувати його результати та розроблювати науково-обґрунтовані рекомендації на підставі отриманих даних.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо- наукової програми «Охорона праці» СВО ПДАБА 263мн-2021): **РН 1** Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки. **РН 5** Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки і цивільного захисту. **РН 11** Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Безпека праці при виконанні робіт підвищеної небезпеки					
1. Теоретичні основи безпеки праці при виконанні робіт підвищеної небезпеки.	7	2			5
2. Порядок видачі дозволу підприємствам будівельної галузі на виконання робіт підвищеної небезпеки.	9	2	2		5
3. Організація виконання робіт з підвищеною небезпекою. Оформлення наряду-допуску з урахування інструктажу щодо дій при загрозі виникнення надзвичайних ситуацій в особливий період.	7	2			5
4. Організація безпечного виконання суміщених робіт в т. ч. в умовах з ліквідації наслідків бойових дій та	9	2	2		5

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
відновлення об'єктів будівництва. Оформлення акта-допуску.					
5. Безпека праці при виконанні земляних робіт, що виконуються на глибині понад 2 метри.	8	2			6
6. Безпека праці при штучному заморожуванні ґрунтів та водопониження.	9	2	2		5
7. Безпека праці при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт за допомогою машин і механізмів.	8	2			6
8. Безпека праці при експлуатації засобів підмащування.	9	2	2		5
9. Безпека праці при виконанні робіт в колодязях, шурфах, колекторах, замкнутому просторі (ємностях, боксах, топках, трубопроводах тощо).	8	2			6
10. Безпека праці при верхолазних роботах та промисловий альпінізм.	8	2			6
11. Прилади безпеки вантажопідіймальних кранів.	8	2			6
Разом за змістовим модулем 1	90	22	8		60
Підготовка до екзамену	-				-
Усього годин	90	22	8		60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
Безпека праці при виконанні висотних робіт, які проводяться із застосуванням льотної техніки. Безпечні методи і схеми виконання робіт льотними апаратами. Порядок допуску до виконання робіт.	п.5 осн. [11]
Безпека праці при виконанні робіт з використанням піскострумних апаратів, обробці деревини антисептичними та вогнезахисними сумішами і речовинами.	п.5 дод. [4, 6, 7, 9]
Безпека праці по ремонту, фарбуванню, очистці від снігу та пилу дахів будівель при відсутності огорож. Технологічна послідовність виконання робіт. Безпека праці перед виконанням робіт. Організація безпеки праці під час виконання робіт	п.5 осн. [2, 11, 12]; п.5 дод. [8]
Безпека праці при виконанні електрозварювальних робіт. Контроль за зварювальними з'єднаннями. Види дефектів зварювальних з'єднань. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які супроводжують електрозварювальні роботи. Організація робочих місць. Вимоги безпеки щодо експлуатації технологічного обладнання. Методи контролю за зварювальними з'єднаннями.	п.5 осн. [1, 16, 17, 20]
Безпека праці при забиванні паль. Методи забивання паль. Організація безпеки праці на будівельному майданчику при забиванні паль.	п.5 осн. [2, 19]; п.5 дод. [14]

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

**Критерії оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів
Порядок оцінювання студентів зі змістового модуля 1
«Безпека праці при виконанні робіт підвищеної небезпеки»**

№ з/п	Вид контролю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій	11
2.	Поточний контроль (тести)	65
3.	Виконання практичних робіт	24
	Усього	100

Відвідування лекцій

Присутність студента на лекції оцінюється в 1 бал за лекцію, якщо студент був відсутнім – 0 балів.

Контрольна робота

Формою контролю знань зі змістового модулю є тестування, яке проводиться у вигляді письмових відповідей на питання тестових завдань з урахуванням матеріалу, який надається студентам для самостійного вивчення та охоплює всю освітню програму за даною дисципліною.

Тестове завдання складається з 13 питань. Кожна правильна відповідь тесту оцінюється в 5 балів, неправильна – 0.

Практичні роботи

Виконані практичні роботи оцінюються в 24 бали відповідно.

Кожна практична робота оцінюється в 6 балів:

6 балів - відповіді студента на питання грамотні та обґрунтовані; студент вільно, впевнено володіє методиками курсу; опанував теоретичні та практичні навички щодо організації технологічного процесу з точки зору охорони праці, розробки засобів захисту і профілактики від небезпечних та шкідливих виробничих чинників, впровадження їх в практику для попередження нещасних випадків;

3 - 5 бали - студент володіє навчальним матеріалом, на питання відповідає правильно, але потребує уточнень окремих положень, опанував теоретичні та практичні навички щодо організації технологічного процесу з точки зору охорони праці, розробки засобів захисту і профілактики від небезпечних та шкідливих виробничих чинників, впровадження їх в практику для попередження нещасних випадків;

1 - 2 бали - студент під час відповіді на питання припускається неточностей і помилок, вимагає додаткових питань; володіє матеріалом невпевнено, наявні складнощі при рішенні окремих питань тощо;

0 балів - студент зовсім не розуміє значення питань, повна відсутність відповіді, практичне завдання не виконано тощо.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу студенти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо студент був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі усного опитування за підготовленим рефератом на відповідну тему. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентом.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами наукового ступеню передбачає:

самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуватися Положення щодо запобігання та виявлення академічного плагіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Беликов А.С. Охрана труда на предприятиях строительной индустрии /Беликов А. С., Кожушко А. П., Сафонов В. В. и др. - Днепропетровск.: «Федорченко А.А.», 2010. – 528 с.
2. ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці і промислова безпека в будівництві»
3. Державні санітарні норми та правила «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» від 6.05.2014 р.
4. ДСТУ EN ISO 7010:2019 «Графічні символи. Кольори та знаки безпеки»
5. ДСТУ Б В.2.6-183:2011 «Резервуари вертикальні циліндричні сталеві для нафти та нафтопродуктів. Загальні технічні умови»
6. ДСТУ Б В.2.8-39:2011 «Засоби підмошування. Загальні технічні умови»
7. ДСТУ Б В.2.8-43:2011 «Огородження інвентарні будівельних майданчиків та ділянок виконання будівельно-монтажних робіт»
8. ДСТУ Б В.2.8-47:2011 «Риштування стоякові приставні для будівельно-монтажних робіт. Технічні умови»
9. ДСТУ Б.В.2.8-45:2011 «Підмости пересувні збірно-розбірні. Технічні умови»
10. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992р. зі змінами та

доповненнями.

11. Методические рекомендации о порядке организации работ с повышенной опасностью на промышленных предприятиях. Приказ Министерства промышленной политики Украины от 25.12.2008 г. №927

12. НПАОП 0.00-1.15-07 «Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті» від 27.03.2007 № 62

13. НПАОП 0.00-1.75-15 «Правила охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт» від 19.01.2015 № 21

14. НПАОП 0.00-1.80-18 «Правила охорони праці під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання»

15. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» від 26.01.2005 № 15

16. НПАОП 0.00-5.11-85 «Типовая инструкция по организации безопасного проведения газоопасных работ»

17. НПАОП 27.0-4.03-19 «Положення щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізрудних гірничо-збагачувальних комбінатах»

18. НПАОП 45.2-1.12-01 «Правила безопасности при реконструкции зданий и сооружений промышленных предприятий» от 02.04. 2001г. № 151

19. Охорона праці в галузі : навчальний посібник / П. С. Атаманчук, В. В. Мендерецький, О. П. Панчук, Р. М. Білий – К. : «Центр учбової літератури», 2017. – 322 с.

20. Охорона праці при виконанні і монтажі металевих конструкцій: Навч. посібн. / В.В. Сафонов, Л.М. Діденко, В.В. Мелашич; За ред.. В.В. Сафонова. – К.: Техніка, 2006. – 288 с.

21. Порядок видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки від 26 жовтня 2011 р. № 1107

Допоміжна

1. Батлук В. А., Гогіташвілі Г. Г. Охорона праці у будівельній галузі. Навч. посіб. — К.: Знання, 2006.— 550 с.

2. Беликов А.С., Кожушко А.П., Сафонов В.В., Чесанов В.Л., Капленко Г.Г. и др. Охрана труда на предприятиях строительной индустрии /Учебник для студентов высших учебных заведений с грифом МОН Украины (№ 1/11-7036 від 29.07.2010р.). – Днепропетровск: Федорченко А.А., 2010 – 530 с.

3. Бадагуев Б. Т. Работы с повышенной опасностью. Работы на высоте - М.: Издательство «Альфа-Пресс», 2011. – 112 с.

4. Вогнезахисне оброблення будівельних матеріалів і конструкцій: навч.посіб./ А. С. Пушкаренко, О. В. Васильченко, Ю. В. Квітковський, Ю. В. Луценко, О. В. Миргород. – Х.: НУЦЗУ, КП "Міська друкарня", 2011. – 176 с.

5. ГОСТ 12.0.003-74*. ССБТ. «Опасные и вредные производственные факторы. Классификация»

6. ДСТУ 4479:2005 Речовини вогнезахисні водорозчинні для деревини. Загальні технічні вимоги та методи випробування

7. ДСТУ-Н-П Б В.1.1-29:2010 Захист від пожежі. Вогнезахисне оброблення будівельних конструкцій. Загальні вимоги та методи контролювання

8. ДСТУ Б А.3.2-7:2009 Система стандартів безпеки праці. Роботи фарбувальні. Вимоги безпеки

9. Куликов О. Н. Охрана труда в строительстве. Учебник для нач. проф. Образования / О. Н. Куликов, Е. И. Ролин. - М. : Издательский центр «Академия», 2003. – 288 с.

10. ДБН В.2.5.28-2018 Природне і штучне освітлення

11. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 64. Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи. Будівництво метрополітенів, тунелів та підземних споруд спеціального призначення.

12. Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей [Текст] : підручник / В. В. Сафонов [та ін.] ; під заг. ред. засл. діяча науки і техніки України, д-ра техн. наук, проф. А. С. Белікова ; Держ. ВНЗ "Придніпр. держ. акад. буд-ва та архітектури". - 2-ге вид. - Дніпро : Журфонд, 2020. - 366 с.

13. НПАОП 28.51-1.42-18 «Правила охорони праці під час очищення деталей механічним способом»

14. НПАОП 63.21-1.01-09. Правила охорони праці під час будівництва, ремонту та утримання автомобільних доріг

15. ОМД 13801244.001-2005 «Методика проведення експертного обстеження (технічного діагностування) баштових кранів»

16. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі від 23.09.1994р.

17. Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій від 21.05.2007р.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1 Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. [Електронний ресурс]. - <http://www.social.org.ua>

2 Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua>

3 Офіційний сайт Державної служби України з питань праці. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dsp.gov.ua>

4 Віртуальний читальний зал ПДАБА / Кафедри / Кафедра Безпеки життєдіяльності / Безпека праці при виконанні робіт підвищеної небезпеки. – Режим доступу: <https://cutt.ly/FJeuTrP>

Розробник(и)


_____ (підпис)

Анатолій БЕСЛІКОВ


_____ (підпис)

Катерина РИБАЛКА

Гарант освітньої програми


_____ (підпис)

Микола НАЛИСЬКО

Силабус затверджено на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності
(назва ккафедри)

Протокол від «18» _____ серпня _____ 2022 року № 1

Завідувач кафедри


_____ (підпис)

Анатолій БЕСЛІКОВ